

Uprava za ruralni razvoj/Upravna direkcija SAPARD/IPARD programa
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

RURALNI RAZVOJ RH - IPARD PROGRAM

Tugomir Majdak, dipl.ing
Načelnik sektora za upravljanje programima ruralnog razvoja EU

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA
17. prosinac 2009, Osijek

Uprava za ruralni razvoj/Upravna direkcija SAPARD/IPARD programa
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

Ruralni razvoj RH

- Strategija ruralnog razvoja RH
2008.-2013. godine
(usvojena na Vladi RH 21.svibnja 2008.)
- Modeli potpore ruralnom razvitku
- Pretpristupni programi:
SAPARD
IPARD

Strategija ruralnog razvoja RH 2008-2013.

- **strateški ciljevi ruralnog razvoja za razdoblje od 2008. – 2013;**
  - poboljšanje konkurentnosti poljoprivrednog i šumarskog sektora;
  - očuvanje, zaštita i održiva uporaba okoliša, krajolika, prirodnog i kulturnog naslijeđa;
  - poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima i proširenje gospodarskog programa ruralnog gospodarstva;
  - poboljšanje učinkovitosti institucijskog okruženja

Provedba mjera i programa ruralnog razvoja

Ministarstvo je do sada natječaje i mjere ruralnog razvoja provodilo sukladno:

1. Zakonu o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu (NN br. 87/02, 117/03, 82/04, 12/05, 85/06, 141/06, 134/07, 85/08);
2. Pravilnik o provedbi Programa razvitka seoskog prostora (NN br. 71/05, 37/06, 109/06, 96/07, 86/08);

Natječaji objavljeni u 2008. godini

- u sklopu mjera ruralnog razvoja, MPRRR objavilo **18 natječaja**;
- u sklopu programa Marketinška priprema poljoprivredno-prehrambenih proizvoda objavljen je **1 natječaj**;
- MPRRR je za dodjelu financijske potpore organizatorima gospodarskih manifestacija, sajmova i znanstvenih skupova iz područja djelokruga Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja objavilo **1 natječaj**

Natječaji objavljeni u 2008. godini

Mjera 2.			
naziv natječaja	broj zaprimljenih zahtjeva	broj odobrenih zahtjeva	ukupno odobreni iznos (kn)
"Sufinanciranje programa za opremanje objekata za provedbu prakse u srednjim poljoprivrednim, gospodarskim, šumarskim, veterinarskim i ostalim strukovnim školama"	29	24	2.160.301,16
"Informatičko opismenjavanje poljoprivrednih proizvođača i ribara za 2008. godinu"	53	45	176.182,48
"Sufinanciranje obrazovanja članova udruga" za 2008. godinu"	15	15	1.030.341,08

Natječaji objavljeni u 2008. godini

Mjera 4.			
naziv natječaja	broj zaprimljenih zahtjeva	broj odobrenih zahtjeva	ukupno odobreni iznos (kn)
“Sufinanciranje programa rada udruga u poljoprivredi i ribarstvu”	60	47	634.864,83
“Sufinanciranje razvojnih programa udruga proizvođača autohtonih proizvoda”	25	22	1.994.621,79
“Sufinanciranje rada uzgojnih organizacija”	31	29	1.177.851,07
“Sufinanciranje razvojnih programa udruga strojni prsten”	30	28	5.048.961,33

Natječaji objavljeni u 2008. godini

Mjera 5.			
naziv natječaja	broj zaprimljenih zahtjeva	broj odobrenih zahtjeva	ukupno odobreni iznos (kn)
“Program uzgoja i plasmana cvijeća”	124	114	7.067.246,57
“Program razvoja akvakulture”	7	6	590.300,00
“Sufinanciranje naknade troškova stručnog nadzora nad ekološkom proizvodnjom i troškova utvrđivanja sukladnosti s temeljnim zahtjevima u ekološkoj proizvodnji”	150	131	499.839,00

Natječaji objavljeni u 2008. godini

Mjera 6.			
naziv natječaja	broj zaprimljenih zahtjeva	broj odobrenih zahtjeva	ukupno odobreni iznos (kn)
“Program uređenja i opremanja objekata za preradu vlastitih poljoprivrednih proizvoda na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima”	624	381	57.608.214,31
“Opremanje prodajnih mjesta namijenjenih za izravnu prodaju vlastitih poljoprivrednih proizvoda na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (OPG-u)”	49	45	1.465.837,78
“Potpora proizvođačima teških svinja namijenjenih proizvodnji slavonskog kulena”	24	17	250.200,00

Natječaji objavljeni u 2008. godini

Mjera 8.			
naziv natječaja	broj zaprimljenih zahtjeva	broj odobrenih zahtjeva	ukupno odobreni iznos (kn)
“Poboljšanje infrastrukture u ruralnim područjima”	385	119	25.034.587,09
“Sufinanciranje priključenja poljoprivrednog gospodarstva na osnovnu infrastrukturu”	333	298	45.481.314,35
“Tematski putovi”	95	57	6.615.376,32

Natječaji objavljeni u 2008. godini

Mjera 9.			
naziv natječaja	broj zaprimljenih zahtjeva	broj odobrenih zahtjeva	ukupno odobreni iznos (kn)
"Poboljšanje turističke ponude na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima"	318	157	11.133.543,74
SVEUKUPNO ZA MJERE RURALNOG RAZVOJA	2.352	1.535	167.969.582,90

Natječaji objavljeni u 2009. godini

- u sklopu mjera ruralnog razvoja MPRRR do sada je objavilo **10 natječaja.**

SAPARD - Ukupni rezultati nakon 4 provedena natječaja

STATUS	BROJ PRIJAVA	IZNOS ULAGANJA (HRK)	IZNOS POTPORE (HRK)	Postotak iskorištenja
UKUPNO	139	863.649.639,31	361.022.543,86	
MJERA 1	84	297.882.398,37	120.406.091,13	49,8 %
MJERA 2	53	535.767.240,94	240.616.452,73	69,4 %
ODBAČENO (nekompletnost i nepravodobnost)	47	247.527.580,33	107.483.299,33	
ODBIJENO (neprihvatljiv sadržaj prijave)	43	244.838.284,88	101.563.999,41	
ODOBRENO	49	338.445.248,14	151.145.382,26	
Poništene obveze, odbijen zahtjev za isplatu, raskid ugovora (iz 2. Natječaja)	8	31.058.645,92	15.529.322,96	
REZULTATI UKUPNI (NAKON ODUZIMANJA OVIH SREDSTAVA)	41	307.386.602,22	135.616.059,30	62,12 %

Nova Zakonska regulativa

- **Zakon o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (NN 83/09)**
- **Nacionalni strateški plan ruralnog razvoja - u pripremi**
- **Program ruralnog razvoja RH za razdoblje 2012.- 2013. - u pripremi**

IPARD PROGRAM

- IPARD program za RH
usvojen 25. 2. 2008. od strane EK

Operativna struktura:

- Uprava za ruralni razvoj – Upravna direkcija SAPARD/IPARD programa
- Ravnateljstvo za tržišnu i strukturnu potporu u poljoprivredi

PRIORITETI IPARD PROGRAMA

- **Prioritet 1** – poboljšanje tržišne efikasnosti i provedbe EU standarda
- **Prioritet 2** – pripremne aktivnosti za provedbu poljoprivredno – okolišnih mjera i LEADER-a
- **Prioritet 3** – razvoj ruralne ekonomije

Prioritet 3 – razvoj ruralne ekonomije

- **Mjera 301** Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture
- **Mjera 302** Razvoj i diverzifikacija ruralnih ekonomskih aktivnosti

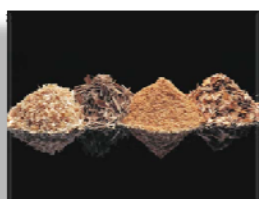
M 301. Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture

- Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju lokalnih nerazvrstanih cesta
- Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju protupožarnih putova s elementima šumske ceste
- Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju kanalizacijskih sustava i sustava za pročišćavanje otpadnih voda
- Ulaganja u izgradnju i/ili rekonstrukciju toplinskih sustava koji koriste organski otpad iz poljoprivrede i šumarstva (biomasu)

Krajnji korisnici

- Jedinice lokalne samouprave
- općine i gradovi do 10.000 stanovnika
(prema popisu stanovništva iz 2001.)

Opći kriteriji prihvatljivosti

- Ulaganje treba udovoljavati relevantnim nacionalnim minimalnim standardima što se tiče zaštite okoliša u vrijeme kad je Odluka o dodjeli sredstava iz IPARD programa donesena
- Ukoliko projekt zahtijeva Procjenu utjecaja zahvata na okoliš (sukladno Uredbi o procjeni utjecaja zahvata na okoliš («Narodne novine», broj 64/08, 67/09), ista se mora izvršiti prije ulaganja
- Ako su strategije lokalnog razvoja odobrene od strane Ministarstva, kako je regulirano člankom 171(3)(b) IPA provedbene Uredbe (EĆ) br. 718/2007, ulaganje treba biti usklađeno s ovim strategijama
- Radnje sufinancirane u okviru Komponente III IPA-e bit će isključene iz potpore u okviru ove mjere

Specifični kriteriji

- prihvatljiva su ulaganja jedinica lokalne samouprave:
  - koje u poslovnom planu prikažu učinkovitost troškova – koristi ulaganja (analiza troškova i koristi – Cost Benefit analiza)
  - posjeduju minimalno dvogodišnji ugovor za opskrbu organskim otpadom

Iznos potpore

- Do 100 % od ukupno dozvoljenih troškova po ulaganju/projektu koje ne stvara značajni neto prihod (25%)
- Sva druga ulaganja potpora će biti 50% (75% EU, 25% nacionalna sredstva)
- Ulaganje u toplane :
maksimalno **958.000 EUR (cca. 7mil.kn/projektu)**

Ako se utvrdi da je ulaganje, koje je predmet prijave za dodjelu sredstava iz IPARD programa, sufinancirano iz drugih međunarodnih ili nacionalnih programa potpore, Ravnateljstvo će umanjiti iznos potpore

Lista dozvoljenih troškova za sektor toplana na biomasu

Izgradnja :

- Izgradnja i/ili rekonstrukcija objekta toplane uključujući vodoopskrbu, odvodnju i elektroinstalacije
- Izgradnja i/ili rekonstrukcija centralnog skladišta
- Izgradnja i/ili rekonstrukcija toplovoda

Lista dozvoljenih troškova za sektor toplana na biomasu

Oprema:

- Oprema toplane (kotao za biomasu, ložište kotla)
- Sustav za odpepljavanja
- Sustav pročišćavanja dimnih plinova
- Dimovodni kanali
- Izuzimač goriva iz silosa
- Dozator goriva u ložištu kotla
- Hidraulični agregat za izuzimanje goriva iz silosa i doziranje goriva u ložištu kotla
- Oprema toplovoda
- Oprema transporter sječke i dimnjaka kotlovnice

M 302. Razvoj i diverzifikacija ruralnih ekonomskih aktivnosti

- Ulaganja u razvitak ruralnog turizma
- Ulaganja u tradicionalne obrte u ruralnim područjima
- Ulaganja u izravnu prodaju na poljoprivrednom gospodarstvu, za pojedinačni ili zajednički interes (grupe proizvođača)
- Ulaganja u izgradnju i/ili adaptaciju i/ili opremanje pogona (mikro proizvodnih pogona) za mlijeko, meso, voće i povrće uključujući opremu za pakiranje i marketing proizvoda
- Ulaganje u izgradnju i/ili adaptaciju i/ili opremanje uslužnih djelatnosti u ruralnim područjima poput IT centara i mehaničarskih radionica
- Ulaganje u izgradnju i/ili adaptaciju i/ili opremanje pogona za proizvodnju slatkovodne ribe
- Ulaganje u izgradnju i/ili adaptaciju i/ili opremanje pogona za proizvodnju gljiva
- **Ulaganje u obnovljive izvore energije**

Ulaganje u obnovljive izvore energije

- Ulaganje u izgradnju i/ili adaptaciju i/ili opremanje pogona za korištenje obnovljivih izvora energije (poput biodizela, bioplina i ostalog) na poljoprivrednom gospodarstvu

Lista dozvoljenih ulaganja - prijedlog

- **Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju postrojenja:**
  - a. sunčane elektrane instalirane snage do uključivo 100 kW koje su spojene na mrežu

  - b. sunčane elektrane instalirane snage koje nisu priključene na prienosnu ili distribucijsku mrežu te služe za pokrivanje vlastite potrošnje električne energije (maksimalno dozvoljeni iznos potpore)

- **Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju postrojenja:**

elektrane na biomasu (kruta biomasa iz šumarstva i poljoprivrede kao i iz drveno-prerađivačke industrije) prema Pravilniku o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije

- **Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju postrojenja:**

elektrane na bioplin od proizvoda iz poljoprivrede te organskih ostataka i otpada iz poljoprivrede i prehrambeno-prerađivačke industrije prema Pravilniku o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije

- **Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju postrojenja:**

vjetroelektrane, koje nisu priključene na prienosnu ili distribucijsku mrežu te služe za pokrivanje vlastite potrošnje električne energije

- **Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju:**

kogeneracijskih postrojenja na biomasu instalirane električne snage do uključivo 1 MW, tzv. mikrokogeneracije i male kogeneracije

- Individualni sustavi instalirane toplinske snage:
  - a. sustavi za pripremu sanitarne tople vode i/ili grijanje pomoću prijemnika sunčeve energije
  - b. sustavi za pripremu sanitarne tople vode i/ili grijanje korištenjem dizalica topline
  - c. sustavi za pripremu tople vode i/ili grijanje korištenjem biomase
- Ulaganje u izgradnju i/ili rekonstrukciju postrojenja za proizvodnju biogoriva

Kriteriji za odabir

- ulaganje na kraju realizacije mora biti u skladu sa EU standardima
- ulaganje mora biti u skladu sa relevantnim nacionalnim minimalnim standardima glede zaštite okoliša, u trenutku odobrenja potpore
- Korisnik poslovnim planom mora dokazati ekonomsku održivost projekta na kraju ulaganja (za ulaganja do 27.000 € pojednostavljeni oblik, za ulaganja iznad 27.000 € kompletni plan)
- Korisnik ne smije imati nepodmirenih obveza prema državi
- Korisnik mora imati dokaz o stručnosti za obavljanje posla
- Ako je donesena lokalna razvojna strategija u skladu sa člankom 171 (3) (b) Regulative 718/2007, ulaganje mora biti u skladu sa navedenom strategijom
- Aktivnosti sufinancirane unutar 3. komponente IPA-e će biti isključene kao moguća potpora unutar ove mjere

IZNOS POTPORE

- do 50% od ukupno dozvoljenih ulaganja
- dozvoljeno ulaganja: maksimalno **675.000 €/projektu**
- Po korisniku je dozvoljeno maksimalno 3 projekta kroz vrijeme trajanja IPARD-a (Mjera 302), od kojih samo jedan može biti u OIE
- Korisnik treba biti registriran u Upisniku poljoprivrednih gospodarstava

Alokacija sredstava za IPARD program

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ruralni razvoj [Mil. EUR]	25.50	25.60	25.80	26.00	26.50	27.27	27.70

Izvor:

Višegodišnji indikativni financijski okvir: Omotnica za alokaciju sredstava Instrumenta za prepristupnu pomoć za 2011-2013.

Financijska alokacija po prioritetima

- **Prioritet 1** (min. 60%)
– poboljšanje tržišne efikasnosti i provedbe EU standarda
- **Prioritet 2** (max. 5%)
– pripreme aktivnosti za provedbu poljoprivredno – okolišnih mjera i Leadera
- **Prioritet 3** (min. 20%)
– razvoj ruralne ekonomije

Alokacija sredstava za ruralni razvoj za postpristupno razdoblje(mil. EUR)

Ruralni razvoj	2012.	2013.
EU 27	12 717	12 715
Hrvatska	201.6	281.5
RH /EU27(%)	1,58%	2,2%

Izvor:
Prijedlog finansijskog paketa prilikom pristupanja RH u EU

Aktivnosti koje slijede

- Dobivanje prijenosa od strane EK i raspisivanje natječaja za Mjeru 301
- Akreditacija i provedba Mjeru 302
- Izrada Nacionalnog strateškog plana za ruralni razvoj
- Izrada programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2012. – 2013.

Više informacija:

- Pravilnik o provedbi Mjere 3.1 unutar IPARD programa objavljen u NN 156/2008
- Pravilnik o provedbi Mjere 302 unutar IPARD programa – **u izradi**

Uprava za ruralni razvoj/Upravna direkcija SAPARD/IPARD programa
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

HVALA NA PAŽNJI!

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
Ulica grada Vukovara 78
10 000 Zagreb

tel: 01/6109-512

fax: 01/6106-909

e-mail: tugomir.majdak@mps.hr

ipard@mps.hr

www.mps.hr